

DUITSCH BEELDHOUKUNST EN GEORG KOLBE

DOOR MARIUS DAALMAN

DE beeldhouwkunst is wel de meest publieke van alle kunsten, zij treedt naast de bouwkunst het meest in het licht. Belangrijke gedenkteeken zijn de emblemen van een stad. Standbeelden van personen of groepen dienen ter opluistering van pleinen, straten, parken, gevels en portalen van gewichtige openbare gebouwen. *Habent sua fata* — deze plastische werken hebben hun geschiedenis, evenals de boeken, hoewel — geheel verdwijnen doen ze in den regel niet! „Le buste survit à la cité” zegt een mooi vers van Théophile Gautier; toch, dikwijls leeft de buste gedurende het bestaan der stad zoo bescheiden, zoo onopgemerkt en achteraf, dat ze er evengoed niet had kunnen zijn. Afgezien van de in de kerken bewaarde kunstschaten, vindt men in Duitschland, speciaal in Zuid-Duitschland, beroemde werken als het „Gänsemännchen” in Neurenberg; als de „Sankt Georgsbrunnen” in Rothenburg, edelste kunst te midden eener dagelijksche omgeving, die ontstaan is uit den bezonnen geest der oude burgersteden. Baedeker pleegt er de reizigers speciaal attent op te maken. De gedenkteeken van politiek-militaire beteekenis, die van vorsten, staatsmannen, legeraanvoerders vieren hun jubileums, nemen van tijd tot tijd lauwerkransen in ontvangst en zijn over 't geheel veel meer bekend en gewaardeerd dan de dichters, kunstenaars en filosofen, die in stille zijstraten, op verlaten pleinen, in parken of plantsoenen een vergeten leven leiden. Evenwel, op hun voetstuk staat met gouden letters een naam gebeiteld, die hun aanwezigheid verklaart of verontschuldigt.

Ik wandel bijna dagelijks in een park tegenover mijn huis, waar steeds hetzelfde dankbare publiek de musschen voert en de eenden en zwanen in den vijver; zij kijken met welgevallen en niet zonder kennis van zaken naar de bloemperken, die, al naar het seizoen, verschillend beplant zijn. Echter, voorzoover ik heb kunnen nagaan, heeft niemand een blik over voor de standbeelden, die men hier en daar heeft neergezet, hoogstens nog voor den krijgsman met zijn kort zwaard, of, al veel minder, voor den boogschutter met zijn primitieve bewapening; maar naar de vrouwenfiguren, waarvan de eene, vanwege haar slankheid en haar korte rokjes, waarschijnlijk een Diana moet voorstellen, terwijl de andere, die zich met beide handen vol wanhoop in 't haar grijpt, wel een Niobe zijn zal, kijkt niemand om. Laten we eerlijk zijn: beter dan de menselijke figuren hebben de dieren het. Een leeuw die daar ligt, imponeert; men kent zijn koninklijke houding van den dierentuin; een steenen of bronzen hond vindt ook nog sympathie,